

ת"פ 51286/07/14 - מדינת ישראל נגד רפאת מסעיד (עציר)

בית משפט השלום בראשון לציון

07 ספטמבר 2014

ת"פ 51286-07-14 מדינת ישראל נ' מסעיד (עציר)

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן
המאשימה מדינת ישראל
נגד הנאשם
רפאת מסעיד (עציר)

החלטה

לפני בקשת הנאשם לבטל את כתב האישום בגין עבירת זיוף מחמת חוסר סמכות עניינית של בית משפט זה לדון בה בטענה כי העבירה נעברה מחוץ לשטח שיפוט של מדינת ישראל.

רקע דיוני וטענות הצדדים

כנגד הנאשם הוגש ביום 27/7/14 כתב אישום המייחס לו עבירות של זיוף, כניסה לישראל שלא כחוק והפרעה לשוטרים במילוי תפקידו.

על פי הנטען, כשבועיים עובר ליום 24/7/14 (המועד המדויק אינו ידוע למאשימה), בחברון, זייף הנאשם בצוותא עם אחר תעודת זהות בכך שהכניס את תמונתו לתעודת זהות על שמו של מעאז אלמחאריק בתמורה לסכום של 300 ₪. ביום 24/7/14 בשעה 09:07, שהה הנאשם, שהינו תושב האזור, ברחוב ההגנה בראשון לציון מבלי שיש בידיו אישורי שהייה ו/או תעסוקה כחוק. באותן נסיבות, ביקשו השוטרים את הנאשם להזדהות והוא מסר כי אין ברשותו תעודה מזהה וכי הוא מתגורר בבאר שבע.

על יסוד עובדות אלה בכתב האישום, נטען כי במעשים המתוארים לעיל זייף הנאשם מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, שהה בתחומי מדינת ישראל שלא כדין והפריע לשוטרים כשהם ממלאים תפקידם כחוק.

כתב האישום הוקרא לנאשם, ובטרם מתן מענה למיוחס לו, הודיע הנאשם באמצעות סניגורו כי בפיו טענה מקדמית לביטול כתב האישום מחמת העדר תחולה טריטוריאלית של דיני העונשין בישראל על עבירת הזיוף וכי דין כתב האישום בעניינה להתבטל. לטענתו, עבירת הזיוף הינה עבירת חוץ שאין לבית משפט זה סמכות לדון בה, לפי שעל פי כתב האישום בוצעה בחברון, וכי אין מדובר בעבירה של שימוש במסמך מזויף בתחומי מדינת ישראל שכן בעת שהתבקש הנאשם להזדהות בפני השוטרים לא הציג מסמך מזויף, וזה נמצא בכיסו רק במהלך החיפוש.

מנגד טענה המאשימה כי בהודעתו במשטרה הודה הנאשם שהיה שותף להכנת תעודת הזהות, וכי עצם החזקתו בה, ללא קשר להצגתה, מהווה עבירה נוספת ונמשכת, שהמשכה בישראל, ועל כן אין מקום לטענה כי מדובר בעבירת חוץ.

המחלוקת בין הצדדים היא, אפוא, בשאלת הסמכות הטריטוריאלית לדון בעבירת הזיוף. במסגרת זו יש להכריע בשאלה האם עבירת הזיוף, כפי תיאורה בכתב האישום, מהווה עבירת פנים או עבירת חוץ שאין לבית משפט זה סמכות לדון בה.

דיון והכרעה

כלל היסוד הוא שסמכותו של בית משפט בישראל חלה על עבירות שבוצעו בתחום השיפוט הטריטוריאלי של המדינה, בכפוף לתנאים ולחריגים שנקבעו בחוק.

עקרון זה מעוגן בסעיף 12 לחוק העונשין הקובע כי "דיני העונשין של ישראל יחולו על כל עבירת פנים".

"עבירת פנים" ו"עבירת חוץ" מוגדרות בסעיף 7 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כדלקמן:

7. (א) "עבירת-פנים" -

(1) עבירה שנעברה כולה או מקצתה בתוך שטח ישראל;

(2) מעשה הכנה לעבור עבירה, נסיון, נסיון לשדל אחר, או קשירת קשר לעבור

עבירה, שנעשו מחוץ לשטח ישראל, ובלבד שהעבירה, כולה או מקצתה, היתה

אמורה להיעשות בתוך שטח ישראל.

(ב) "עבירת-חוץ" - עבירה שאיננה עבירת-פנים.

(ג) "שטח ישראל", לענין סעיף זה - שטח הריבונות של מדינת ישראל כולל רצועת מימי-

החופין שלה, וכן כלי-השיט וכלי-הטיס הרשומים בישראל".

גבולות ההבחנה בין עבירת פנים לעבירת חוץ הותוו בע"פ 4391/03 ריא נ' מדינת ישראל פ"ד ס(3) 520, 535-536, בדברים אלה:

"מניסוחו של סעיף 7 מתבקשות שתי מסקנות: האחת כי עבירה תיחשב עבירת פנים גם מקום שמקצתה נעברה בתוך שטח ישראל; השנייה - כי עבירת ניסיון, גם אם נעשתה מחוץ לשטח ישראל, תיחשב עבירת פנים כאשר העבירה המושלמת הייתה אמורה להיעשות כולה או מקצתה בשטח ישראל. יוצא אפוא כי גם כאשר למקצת העבירה זיקה לישראל, תחול עליה הנורמה הפלילית של המדינה. כדי שתתקיים דרישת התחולה הטריטוריאלית של הנורמה הפלילית על "מקצת העבירה", כלל הוא כי "מקצת" זה צריך להיות חלק מן היסוד העובדתי של אותה עבירה (פלר בספרו הנ"ל [25], בעמ' 260). רכיב התנהגותי נכלל ביסוד העובדתי של העבירה, ואם הוא נעשה בישראל, באה על סיפוקה דרישת "מקצת העבירה". מקום שהתגבשות העבירה מותנית בגרימת תוצאה מזיקה, ורק התוצאה התרחשה בשטח המדינה, מתקיים תנאי "מקצת העבירה" גם אם כל הרכיב ההתנהגותי שגרם לתוצאה האמורה אירע מחוץ לגבולות המדינה (שם, בעמ' 265). כך הדבר גם

אם הרכיב התוצאתי של העבירה לא התרחש בפועל, אף שהיה מכוון להתרחש בתוך שטח המדינה, והעבירה נותרה בגדר ניסיון שלא הושלם, אשר נעשה כולו מחוץ לישראל (השווה לעניין רזנשטיין [8], בעמ' 385-387)."

בענייננו יש לבחון, אפוא, את היסוד העובדתי של עבירת הזיוף כפי הנטען בכתב האישום.

עבירת הזיוף מוגדרת בחוק העונשין כדלקמן:

"418. המזייף מסמך, דינו - מאסר שנה;

זייף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, דינו - מאסר שלוש שנים;

ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים."

כתב האישום דנן מייחס לנאשם עבירת זיוף לפי ההגדרה האמצעית שבסעיף 418 שהיא עבירה התנהגותית של כוונה.

היסוד העובדתי של עבירת הזיוף הוא במעשה זיוף של מסמך.

זיוף מוגדר בסעיף 414 לחוק העונשין, ובעניינו מיוחסת לנאשם שינוי תעודת זהות על ידי שינוי תמונת המזוהה המקורי והפיכתו למסמך הנחזה להיות את אשר איננו והוא עשוי להטעות.

על פי הנטען בכתב האישום מעשה הזיוף מתחילה עד סוף בוצע בחברון.

אין חולק כי עבירת הזיוף בוצעה בשטח שאינו נתון לסמכותה השיפוטית של מדינת ישראל, וממילא לא טענו הצדדים ולא נדרש דיון בנושאים של סמכות השיפוט הפלילית באזור חברון ושל סמכות שיפוט מקבילה לבית המשפט הצבאי ולבית המשפט בישראל (להרחבה בעניינים אלה ראה ת"פ 21031-09-11 (מחוזי- ירושלים) **מדינת ישראל נ' עודה ואח'** (פורסם בנבו, ניתן ביום 12/11/12).

אלא שלטענת המאשימה הואיל והנאשם החזיק בתעודת זהות מזויפת בתוך שטחי מדינת ישראל הרי שמקצתה של עבירת הזיוף הוא בישראל שכן מדובר בעבירה נוספת ונמשכת.

אני דוחה עמדת התביעה.

אמנם ובנסיבות העניין ברי כי המניע להחזקת תעודת זהות מזויפת בשטחי מדינת ישראל לא היה אלא כדי לאפשר

לנאשם לשאתה בתוך שטח מדינת ישראל ולהתחזות באמצעותה כתושב ישראל.

אולם היסוד העובדתי שבעבירת הזיוף נשוא כתב האישום הוא במעשה הזיוף עצמו ולא בהחזקת המסמך המזויף. מתוך המתואר בכתב האישום, עולה כי הרכיב העובדתי שבעבירת הזיוף בוצע כולו מחוץ לשטח שבסמכות שיפוטו הפלילית של בית המשפט בישראל.

אף ברור כי אין מדובר בעבירה "נמשכת" כי אם בעבירה "רגעית" אשר הרכיב ההתנהגותי בה מיצה את עצמו מחוץ לתחום מדינת ישראל ואין הוא יכול להימשך עוד.

אכן, יש ועבירת הזיוף תתבצע בנסיבות הקבועות בסעיף 420 לחוק העונשין אשר זו לשונו:

"המגיש או מנפק מסמך מזויף או משתמש בו בדרך אחרת, בידועו שהוא מזויף דינו כדין מזייף המסמך".

אלא שעל פי עובדות כתב האישום, שכידוע הן המסגרת העובדתית הרלבנטיות לדיון, לא הגיש הנאשם או ניפק או עשה שימוש בדרך אחרת בתעודת הזהות. ההיפך מכך, אמר לשוטר כי אין ברשותו תעודת זהות. משום כך אין בסיס להאשים הנאשם בזיוף מסמך על בסיס הקבוע בסעיף 420 הנ"ל.

עולה, אם כן, ולאור משקלו המצטבר של כל המפורט לעיל, כי עבירת הזיוף המיוחסת לנאשם בכתב האישום היא עבירת חוץ שאין לבית משפט זה סמכות לדון בה.

אשר על כן, ובהתאם לסעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, אני מורה על ביטול כתב האישום המתייחס ככל שהוא מתייחס לעבירת הזיוף לפי סעיף 418 לחוק העונשין.

אמנם על פי החלטתי בישיבה האחרונה קבעתי כי החלטה זו תינתן ביום 30/9/14, אולם מצאתי לשנות אותה החלטה באופן שאני מורה להעביר החלטה זו לב"כ הצדדים.

בדיון הקבוע ליום 30/9/14 יישמע מענה לכתב האישום.

ההחלטה תישלח לצדדים.

ניתנה היום, י"ב אלול תשע"ד, 07 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.